

Единъ отъ първитѣ българи, които се опиталъ да стъкми българска история, като боравящъ съ *първоизточници* (византийски и турски) е сливенецътъ *Д-ръ Селимински*, около 1853 г., авторъ и на трудове върху медицината, написани на гръцки. Частъ отъ ржкописитѣ му, въ които се четатъ интересни пасажи, отъ битието ни въ първитѣ три декади на миналия вѣкъ сж прѣведени отъ г. Чилевъ въ три брошури подъ надсловъ „Библиотека Д-ръ Ив. Селимински“.

Първиятъ драматически трудъ „*Михалъ*“ (комедия), е дѣло сжщо на сливенецъ, *Сава Доброплодни*, който сжщеврѣменно е авторъ на доста други трудове, отъ 1850 г. нататкъ¹⁾.

Неговъ съврѣменникъ е *Добри Чинтуловъ*, първиятъ отъ българитѣ, който далъ тонъ на новобългарската поезия, баща на Любенъ Каравеловъ и Ботевъ, и реформаторъ въ нея заедно съ Славейковъ. Поетическитѣ опити на Чинтуловъ датиратъ още отъ 1848—49. Стихотворенията му, разпространени между тогавашнитѣ четци въ ржкописъ или прѣписъ, и днесъ правятъ честь на „модерната“ ни поезия, която не може да се чете и „разбира“ отъ срѣдния уровень хора.

Другъ сливенецъ слѣдъ Чинтуловъ, публицистъ, а главно поетъ, трудоветѣ на когото ще се намѣрятъ разпрѣснати изъ разни френски, ромънски и български списания, е *Д. Великсинъ*.

Съвсѣмъ младъ, а възможно и много обѣщающъ въ литературното поле, ражданъ около 1843 г., е билъ *Алек сандѣръ Василевъ* (Читаклиевъ), авторъ на драмата „Добри Войвода“, учителъ въ българското училище въ Пloeщъ и първа жертва отъ Х. Димитровата чета, убитъ при Караесенскитѣ лозя (1868 г.; ражданъ е въ Пloeщъ отъ родители сливенци; братъ му и до днесъ живѣе въ Пloeщъ, съ чифликъ до тоя градъ).

Отъ тукъ нататкъ, дори до освобождението, мжно бихме изброили имената на всички сливенци, които сж писали или прѣвеждали книги, както и на постояннитѣ или случайни сътрудници на вѣстници и списания. Въ онова врѣме рѣдко се е рѣшавалъ човѣкъ да излѣзе съ сжщинското си или цѣло име въ журналистиката и даже въ литературата.

¹⁾ Комедията „*Михалъ*“ е печатана въ Земунъ, 1853 г. Други негови трудове сж: *Игиономия* (1846 г.), „Кратка словесность“, „Взаимно учителни таблици“ и ржководства за тѣхъ (1853 г.), „Букваръ за таблицитѣ“ (1860), „Ново български букваръ“ (1866), „Тълкувание на недѣл апост.“ (1867), „Кратко здравословие“, „Смѣшенъ стѣненъ календаръ“, „Тълкуване на недѣл. евангелия“ (1882), „Нова лесна метода да се учи бълг. езикъ, а практически руский и гръцкий“ (1885). Прѣзъ 1887—88 редактиралъ въ Варна „Нова Бълг. Пчела.“ Умрѣлъ, въ 1894 въ София. Синъ му Прѣславъ Доброплодни, ректоръ на Семинарията въ Самоковъ, редактиралъ „Православенъ Проповѣдникъ“ и т. н.